

Likabehandlingsplan 2010/2011

Bakgrund

Likabehandlingsplanen upprättas för att säkra efterlevnaden av lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67). Lagen gäller från den 1 april 2006.

Policy

På Kunskapscenter ska ingen utsättas för någon form av diskriminering, kränkande behandling, mobbning eller andra former av trakasserier.

Vi arbetar aktivt för en god studie- och arbetsmiljö där mobbning, trakasserier eller annan kränkande särbehandling inte får förekomma. Rasism, främlingsfientlighet eller diskriminering pga. exempelvis kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder får inte förekomma. Om något av detta skulle inträffa är det skolans ansvar att se till att det upphör.

Det är viktigt att vi i det mångkulturella mötet är observanta på undertoner och spänningar mellan grupper/individer och vad som ev. kan vara den bakomliggande orsaken. Om man som personal får en känsla av att en negativ spänning råder måste man lyfta fram problemet till diskussion, eventuellt med tolk för att undvika onödiga missförstånd där språket är ett hinder för förståelse.

Det är viktigt att personalen är neutral i bemötandet av samtliga deltagare. En ömsesidig respekt måste råda mellan såväl personal/deltagare som bland deltagarna själva.

Vision

Vår vision är att Kunskapscenter skall vara en arbetsplats:

- där vi bemöter varandra med tilltro och respekt
- där alla kommer till sin rätt, utvecklas och känner arbetsglädje
- som är genomsyrad av flexibilitet och kvalitet
- som lever upp till ställda förväntningar

För att efterleva denna vision skall verksamheten bedriva ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter, samt motverka diskriminering och kränkande beteenden.

Definitioner och begrepp

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Definitioner

Deltagare: Den som är elev på Kunskapscenter eller deltar i någon aktivitet på Kunskapscenter.

Elev: Den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen.

Personal: Anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Diskriminering: Övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier är alltså diskriminering.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en individ.

Begrepp

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker att tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en stark negativ syn på homo-, bisexualitet och transsexualitet och homo-, bi-, eller transsexuella personer.

Sexism: Negativt betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Ansvarsfördelning

Rektor har yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen följs.

Vid misstanke eller kännedom om att en deltagare eller personal blir eller anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling skall en utredning påbörjas.

Ansvar att agera omfattar:

- Rektor
- All personal

Om personal misstänks för kränkning skall rektor ansvara för utredningen.

Vid hot, våld, stöld och drogmissbruk se ”handlingsplan för trygg arbetsmiljö” bil.1.

Det främjande och förebyggande arbetet

- Ledning och personal är ständigt observanta på att någon deltagare eller personal inte diskrimineras av verksamhetens organisation eller av tillämpningen av olika beslut
- Eleverna får ta del av likabehandlingsplanen vid terminsstart och får svara på en enkät vid terminsslut
- Likabehandlingsplanen bearbetas av lärare tillsammans med elever vid klassråd (Gy) och dialogmöte (vuxenutbildningen). I SFI-undervisningen används en lättläst, omarbetad version, ev. med tolkhjälp.
- Inom utbildningsdelen följer vi lärarförbundens etiska regler som beskriver utbildningspersonalens förhållningssätt till deltagare/elever. Se bil. 2.
- Likabehandlingsplanen ska också finnas på Kunskapscenters intranät och hemsida
- Samverkansgruppen beaktar likabehandlingsplanen i samband med det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Fortbildning inom området bevakas av rektor och skyddsombud
- Vid medarbetarsamtalet med personalen tar rektor upp arbetsklimatet på Kunskapscenter
- Likabehandlingsplanen ingår i introduktionen till nyanställda
- Likabehandlingsplanen utvärderas inför varje nytt läsår och revideras vid behov. Detta görs i samarbete med eleverna av personalens arbetslag och samverkansgruppen
- Arbetet med likabehandlingsplanen redovisas årligen i enhetens kvalitetsredovisning
- Förebyggande arbete sker dagligen med gymnasieeleverna med att få eleverna att känna sig trygga och tillfreds med sig själva vilket förhoppningsvis resulterar att eleverna inte känner något behov att trakassera, mobba eller kränka andra elever
- Resultatet från föregående termins elevenkät analyseras för att kartlägga nya behov som ska ligga till grund för läsårets utvecklingsplan
- Enkätresultatet presenteras för eleverna vid klassråden (GY) och dialogmöten (vuxenutbildningen) för diskussion och synpunkter som kan leda till förbättringar
- I ämnet Livskunskap på gymnasieskolan kommer alla former av trakasserier och kränkande behandling att behandlas och diskuteras för att förebygga användandet av dessa
- Arbetslaget ”migration” arbetar med att:
  1. Deltagare ska göras uppmärksamma på demokratiska och mänskliga rättigheter
  2. Deltagare ska få klara och tydliga signaler om att Kunskapscenter bekämpar alla former av förtryck och våld
  3. Alla i personalen ska vara uppmärksamma på de symtom och signaler som kan härledas till något slag av våld *och trakasserier*

Förebyggande arbete 2010-2011

- *I ämnet livskunskap i introduktionsprogrammet kommer alla former av trakasserier och kränkande behandling att behandlas och diskuteras för att förebygga användandet av dessa*
- *I introduktionsprogrammet med nya elever beskrivs de olika utbildningarna på Kunskapscenter*
- *En temadag med aktiviteter i tvärgrupper anordnas*
- *Fler mötesplatser mellan kulturer, åldrar och olika studieformer skapas*
- *SFI-råd som plattform för elevdemokrati bildas*

Rutiner för utredning och åtgärder

Personal som blir vittne till olämpligt uppträdande som kan leda till kränkande behandling eller kränkande behandling har skyldighet att ingripa och avbryta handlingen och prata med de inblandade.

Därefter ska en avvägning göras om det räcker med 1) tillsägelse, 2) samtal mellan berörda i samband med händelsen 3) ärendet ska diskuteras i arbetslaget eller 4) om ärendet skall anmälas till rektor för att en formell utredning skall inledas.

I det fall ena parten känner sig fortsatt kränkt skall den eller någon som ser att sådant förekommer anmäla det till rektor eller till annan personal på skolan som sedan anmäler det till rektor.

Rektor tillsammans med vald personal utreder och dokumenterar det inträffade. I samband med utredningen kan konsultativ hjälp hämtas utifrån t.ex. rådgivningscentrum.

Dokumentationen upprättas och hanteras enligt gällande offentlighets och sekretessbestämmelser. Dokumentet förvaras i elevdokumentskåpet.

Rektor upprättar ett åtgärdsprogram som dokumenteras, följs upp och utvärderas. Åtgärderna ska grundas på utredningen och vad som skett i det enskilda fallet.

Om du misstänker att någon utsätts, tala då med deltagaren samt kontakta rektor.

Deltagare som utsätts för våld ska hjälpas till stöd hos rätt instans t.ex. polis, kvinnojour eller/och kurator.

Handlingsplan

1. Undersök vem eller vilka som diskriminerar/kränker
2. Undersök vad som egentligen har hänt
3. Samla in fakta. Vad/vem/vilka?
4. Varje enskilt fall är unikt och behandlas därför på för situationen bästa sätt
5. Kan inte situationen lösas kopplas rådgivningscentrum in

Kunskapscenter

Handlingsplan för trygg arbetsmiljö

Inledning

För att skapa en trygg arbetsmiljö för deltagare, elever och personal är det viktigt att motverka förekomsten av sådana beteende som kan innebära fara för annan person. Arbetsledningen agerar utan dröjsmål om någon blir utsatt för hot eller våld på arbetsplatsen eller arbetsplatsens område.

Policy

Alla händelser av hot eller våld skall rapporteras till chefen för Kunskapscenter, som sedan gör en bedömning om det inträffade är av sådan allvarlig karaktär att den skall anmälas till polis och arbetsmiljöverket.

All personal måste hålla uppsikt över vad som händer i lokalerna även om man inte är ansvarig för verksamheten just då.

När någon i personalen ser en obekant i lokalerna ställs alltid frågan vad man kan hjälpa till med.

Checklista - riskbedömning

- Hot och Våld
- Stöld
- Drogmissbruk
- Skadegörelse – följ skadeståndslagen

Hot och våld - Ansvar och handling

1. Deltagare/elev som hotar eller misshandlar annan deltagare/elev

- Chefen ansvarar för att en utredning görs av det inträffade och beslutar därefter om åtgärder, beroende på allvaret i företeelsen.
- Chefen beslutar också om samtalsstöd för de inblandade.

2. Deltagare/elev som hotar eller misshandlar någon i personalen

- Chefen ansvarar på samma sätt som under punkt 1.

3. Anställd person som hotar eller misshandlar deltagare /elev

- Chefen svarar för att en utredning görs av det inträffade och vilka hjälpåtgärder den misshandlade personen är i behov av och/eller om den anställde skall ges varning eller om avstängning från arbetet skall ske.
- Samtalsstöd erbjuds den utsatta eleven.

I samtliga fall kommer vårdnadshavare till omyndiga elever att underrättas.

4. Anställd person som hotar eller misshandlar annan anställd person

- Chefen ansvarar på samma sätt som under punkt 3.
- Externt stöd erbjuds båda parter.

Hot och våld – säkerhetsrutiner

- Om chefen ej finns tillgänglig vid den akuta situationen, kontaktas någon i Samverkansgruppen (Annelie Larsson SKTF, Ulf Friberg Lärarförbundet, P-O Lennartsson Lärarförbundet eller Stefan Svensson LR) som skall kunna vara behjälplig.
- Ytterdörrarna till lokalerna på Vikingagatan 13 låses kl. 17.00 varje dag, så att de som ensamarbetar kvällstid skall kunna känna sig säkra i huset. Ringklocka finns för de som vill komma in i lokalerna.
- Ingen i personalen får ensam ta emot och ha samtal med deltagare/elev när misstanke om hot och våld föreligger. Vi sådana tillfällen skall man vara två.
- Telefoner finns i alla arbetsrum så att man snabbt kan kalla på hjälp.

Hot och våld – förebyggande

- I vår verksamhet är samtalet det centrala. Alla medarbetare har ansvar för att skapa ett positivt klimat, där det är ”högt till tak”. Alla deltagare/elever och all personal, skall kunna känna trygghet och tillit till varandra. Detta åstadkommer vi i olika möten, allt ifrån förtroendefulla samtal till trivsamma stunder runt fikabord.
- Hos oss är deltagare/elev-inflytande en metod för att förebygga att irritation hot och våld uppkommer.

Stöld – ansvar och handling

När en stöld upptäcks anmäls detta alltid till chefen.

- Chefen avgör om och vem som skall göra polisanmälan.
- Chefen gör en bedömning om ett internt agerande är lämpligt och vilka som skulle kunna vara berörda.

Stöld - Säkerhetsrutiner

- Alla stölbegärliga inventarier över 3 000 kr skall vara märkta och skall finnas i en inventarieförteckning.
- Alla arbetsrum skall vara låsta när man lämnar dem eller inte har rummen under uppsikt.
- Deltagar/elev-akter skall finnas inlåsta i dokumentskåp.
- Deltagare/elever skall uppmanas att inte lämna väskor och andra privata tillhörigheter utan uppsikt.
- Larmen till lokalerna skall slås på när siste man går hem.

Drogmissbruk

Drogmissbruk - personal

Det finns en drogpolicy som gäller anställda i Götene kommun.

Drogmissbruk deltagare/elever - ansvar och handling

- Om en deltagare misstänks vara drogpåverkad kontaktas aktuell handläggare för att höra efter hur man bör agera. Verksamhetschefen informeras.
- Om deltagare/elev på Kunskapscenter uppträder drogpåverkad meddelas detta till chefen. Är personen över 18 år skickas han/hon hem. Gäller det minderårig ombuds föräldrarna komma och hämta honom/henne. Chefen avgör vilka åtgärder som skall vidtas.

Drogmissbruk – Säkerhetsrutiner

- Alla deltagare/elever informeras redan från starten om att man inte får uppträda drogpåverkad i vår verksamhet.

Drogmissbruk – Förebyggande

- I vår verksamhet skall utbildningsinsatser kring drogproblematik finnas kontinuerligt, för att minska risken för användandet av droger.

Bilaga 2

Lärares yrkesetik - de yrkesetiska principerna

För att värna lärarprofessionens ställning och status är det viktigt att alla lärare upprätthåller sin yrkesetik.

Lärares samhällsuppdrag

Lärare har ett viktigt uppdrag i samhället, att ansvara för kommande generationers grundläggande utbildning och fostran. Detta uppdrag formuleras i skolans styrdokument, såsom läroplaner och lagar.

Lärare utgår i sin yrkesutövning från det uppdrag samhället ger dem, men reflekterar samtidigt över uppdraget satt i relation till de yrkesetiska principerna.

Lärare arbetar i enlighet med det samhällsuppdrag de fått, där det fastlagts genom demokratiska beslut och om det inte strider mot dessa yrkesetiska principer.

Eleven alltid i centrum

I sitt arbete sätter lärare eleverna och deras lärande i centrum.

Lärare vägleder eleverna till den kunskap som kan hjälpa dem i deras olika val och prioriteringar. Lärare möter eleverna både som enskilda individer och som en del av ett kollektiv.

Detta förhållande bidrar till läraryrkets komplexitet och lärare måste finna en balans mellan att se eleverna som individer och som ett kollektiv.

Läraryrket och den professionella yrkesutövningen

Läraryrket bygger på samhällets tillit och fordrar ett stort yrkesansvar.

Lärare ska på allt sätt använda sitt yrkeskunnande till att höja kvaliteten i sin yrkesutövning och stärka sin professionalism i vetskap om att kvaliteten i yrkesutövningen direkt inverkar på samhället och samhällsmedborgarna.

Lärare värnar om läraryrket och lärares pedagogiska frihet samt bidrar till att göra skolan till en god arbetsplats.

Lärare ansvarar, självständigt och tillsammans med andra, för det pedagogiska uppdraget och vinnlägger sig om att skapa de bästa förutsättningarna för elevernas lärande.

Lärare arbetar utifrån en vetenskaplig kunskapsbas kring lärande och vidareutvecklar det pedagogiska arbetet enligt aktuell forskning och beprövade pedagogiska erfarenheter. Lärare tar därför ansvar för att utveckla sin kompetens både när det gäller yrkets utveckling och innehållet i undervisningen.

Lärare visar god kollegialitet men inte på ett sådant sätt att det kan leda till en handling eller underlåtenhet som kan skada eleverna. Lärare ingriper om en kollega uppträder kränkande mot en elev eller motverkar en elevs rättigheter.

Bilaga 3

2006-10-10

Etiska förhållningssätt

Inom ramen för verksamhetens mål och syfte.

Tänk på:

1. Alla är unika – var lyhörd och visa respekt.
2. Alla behöver vi bli sedda och hörda.
3. Respektera dig själv.
4. Var frikostig med beröm och uppmuntran.
5. Vid behov: ge konstruktiv kritik.
6. Var lojal mot dina arbetskamrater – inom ramen för de gemensamma målen.
7. Visa empati och agera när någon i din omgivning inte tycks må bra.